

6 maja 2025



Wdrażanie Europejskiego Funduszu Społecznego +

!!! W ciągu minionego roku (maj 2024 - kwiecień 2025) tylko w społecznej części programu ogłosiliśmy 23 nabory projektów.

Autorzy projektów mogli ubiegać się o dofinansowanie na działania m. in. z zakresu profilaktyki zdrowotnej pracowników, wspierania rodzin i pieczy zastępczej, prowadzenia przyjaznych usług opiekuńczych i zdrowotnych dla osób niesamodzielnych i seniorów, wspierania rozwoju organizacji pozarządowych, podnoszenia jakości edukacji przedszkolnej i szkolnej, aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych i poszukujących pracy, ponadto wspierania osób młodych na regionalnym rynku pracy. W ramach ogłoszonych naborów autorzy projektów społecznych złożyli 268 wniosków o dofinansowanie.

!!! W tym okresie zawarto 219 umów na łączną kwotę 425,4 mln zł dofinansowania z UE.

Od momentu rozpoczęcia realizacji programu FEŚ 2021-2027 (kwiecień 2023 r. – pierwszy konkurs) ogłoszono łącznie **62 nabory projektów EFS+ na łączną kwotę 1,4 mld zł**, w odpowiedzi na które autorzy złożyli 1209 wniosków, spośród nich **dofinansowanie z UE na łączną kwotę 950 mln zł uzyskało 420 projektów.**

!!! Kontraktacja (czyli środki przeznaczone w zawartych umowach na dofinansowanie projektów) wzrosła od początku kadencji obecnego Zarządu o ponad 425 mln zł.

Oznacza, że wykorzystanie aktualnie dostępnej alokacji (czyli środków dostępnych w programie na dofinansowanie projektów) wzrosło o blisko 32,3 punkty procentowe, do 67,2 proc. (bez tzw. kwot elastyczności, które Komisja Europejska będzie dodatkowo przyznawać w połowie bieżącego roku).

!!! Od początku wdrażania programu FEŚ 2021-2027 województwo świętokrzyskie jest w gronie krajowych liderów wykorzystania środków z EFS+

Jesteśmy w czołówce polskich regionów zarówno pod względem kontraktacji – w ciągu

minionego roku lokowaliśmy się na drugim – trzecim miejscu w kraju, jak również wg. wartości zatwierdzonych wniosków o płatność.

Aktualnie (stan na 31.03.2025) województwo świętokrzyskie jest na pierwszym miejscu w kraju pod względem poziomu zatwierdzonych wniosków o płatność (17,2 % alokacji).

Wnioski o płatność wskazują na realne postępy we wdrażaniu programów unijnych, ponieważ obrazują finansowe i rzeczowe postępy w realizacji trwających projektów.

Równie optymistycznie przedstawiają się dane, dotyczące bardzo istotnego wskaźnika, jakim jest poziom certyfikacji, czyli wydatków w projektach, ostatecznie zatwierdzonych przez Komisję Europejską.

Już w marcu bieżącego roku osiągnęliśmy poziom certyfikacji, wymagany przez KE na koniec 2025 r.

Dzięki temu nie istnieje ryzyko obniżenia dofinansowania naszego programu regionalnego, co może grozić regionom ze zbyt niskim postępem certyfikacji wydatków.

Wybrane efekty realizacji projektów

!!! W ciągu najbliższych lat z uruchomionych dotychczas projektów EFS+ skorzysta ponad 195 tys. osób (na podstawie wartości wskaźników zadeklarowanych do osiągnięcia w projektach dofinansowanych od momentu rozpoczęcia programu do kwietnia 2025).

Dotychczas wsparcie objęło już ponad 50 tys. osób, w tym m.in.:

- **18,5 tys. uczniów** ze świętokrzyskich szkół podstawowych i średnich skorzystało z dodatkowych zajęć, warsztatów i kursów.
- **1920 uzdolnionych uczennic i uczniów** znajdujących się w niekorzystnej sytuacji materialnej otrzymało stypendia po 3800 zł w ramach pierwszej edycji „Świętokrzyskich programów stypendialnych dla uczniów szkół podstawowych, zawodowych oraz liceów ogólnokształcących”, finansowanych z programu FEŚ 2021-2027. Wsparcie uzyskało po 640 osób z każdego typu szkół.

Po raz pierwszy w kilkunastoletniej historii programów stypendialnych pomoc trafiła także do uczniów ostatnich klas szkół podstawowych

- **Blisko 3,8 tys. osób:** dzieci, młodzież i rodzice z rodzin biologicznych oraz zastępczych otrzymało wsparcie specjalistów, wspierających ich w rozwiązywaniu różnego rodzaju trudności wychowawczych
- **Blisko 7,1 tys. osób bezrobotnych** otrzymało w ramach FEŚ 2021-2027 wsparcie w powrocie na rynek pracy – w tym ponad 3 tys. osób w trakcie obecnej kadencji.
- **1114 osób** otrzymało w ramach FEŚ 2021-2027 bezzwrotne dotacje na uruchomienie własnej firmy – w tym 488 osób w trakcie obecnej kadencji.

!!! Warto również zwrócić uwagę na konsekwentnie realizowaną przez Zarząd strategię wspierania szkolnictwa zawodowego.

Celem jest wykorzystanie Funduszy Europejskich do podniesienia jakości edukacji zawodowej oraz do promowania zawodowych kierunków kształcenia wśród młodzieży, ponieważ w nadchodzących latach dobrze wyedukowani absolwenci techników i szkół branżowych będą w znacznym stopniu stanowić o sile regionalnej gospodarki.

Dotychczasową skuteczność tej strategii pokazują dane dotyczące liczby uczniów w poszczególnych typach szkół - np. w szkołach branżowych I stopnia było to 2862 uczniów w 2018 r., zaś w 2023 r. (najbardziej aktualne dostępne dane GUS) było to już 5 363 uczniów. W przypadku szkół branżowych II stopnia było to 186 uczniów w 2020 r. (pierwszy rocznik w tych szkołach) oraz 957 - w 2023 r. Natomiast w przypadku techników nastąpił wzrost z 18 441 w 2018 r. do 26 637 uczniów w 2023 r.

Projekty strategiczne - kluczowe elementy FEŚ 2021-2027

!!! W trakcie bieżącej kadencji Zarządu Województwa (maj 2024) zawarto umowę na realizację unikalnego w skali Polski i Unii Europejskiej projektu pn. „Profilaktyka Świętokrzyskich Pracowników”.

Kwota dofinansowania dla projektu to blisko 71 mln zł. Przedsięwzięcie, realizowane przez Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy w Kielcach w ścisłym partnerstwie ze Świętokrzyskim Centrum Onkologii ma na celu poprawę stanu zdrowia, a w efekcie wydłużenie okresu aktywności zawodowej pracowników w wieku 45+, zatrudnionych w firmach i instytucjach z obszaru całego województwa świętokrzyskiego.

Projekt potrwa do połowy 2029 r. i obejmą co najmniej 40 tys. osób. Dotychczas z projektu

„Profilaktyka Świętokrzyskich Pracowników” skorzystało blisko ponad 10 tys. osób.

W ramach projektu zakupiony został nowatorski na skalę kraju „prostatobus” - tj. mieszczące się w specjalnym busie mobilne laboratorium do przeprowadzania badania prostaty u mężczyzn.

!!! Kontynuowana była realizacja czterech innych wyjątkowych projektów strategicznych EFS+:

- Projekt „Dziś uczeń – jutro student!” (55,1 mln zł dofinansowania) – zakłada wspieranie młodzieży klas maturalnych w podejmowaniu studiów technicznych i matematycznych, **docelowo ma skorzystać 9,2 tys. uczniów, dotychczas skorzystało z niego blisko 6,2 tys. uczniów z 50 szkół ponadpodstawowych.** Przedsięwzięcie realizuje Politechnika Świętokrzyska w partnerstwie z Uniwersytetem Jana Kochanowskiego oraz 11 samorządami powiatowymi z naszego województwa.

- Projekt Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej pn. „Tworzenie lokalnych systemów wsparcia dla seniorów” (60,3 mln zł dofinansowania). Oferta projektu skierowana jest do seniorów potrzebujących stałego wsparcia; dostępne są usługi asystentów, codzienna domowa opieka, odwiedziny pielęgniarek, usługi fizjoterapeuty i rehabilitanta. Celem projektu jest także wypracowanie modelowego systemu koordynacji usług opiekuńczych i medycznych dla seniorów, na poziomie samorządów gminnych. **Z projektu skorzysta docelowo 3,5 tys. seniorów z Kielc i powiatu kieleckiego, dotychczasowa liczba uczestników to już ponad 3 tys. osób.**

- Dwa projekty realizowane przez Wojewódzki Urząd Pracy w Kielcach: „Pracownik kapitałem firmy. Postaw na jego rozwój z Bazą Usług Rozwojowych” (35,9 mln zł dofin.) i „BUduj swój Rozwój – Baza Usług Rozwojowych” (42 mln zł dofin.), które umożliwiają zdobycie dofinansowania do indywidualnych szkoleń zawodowych oraz studiów podyplomowych dla osób dorosłych, na poziomie od 75 do 90% kosztów nauki, maksymalnie do 8,5 tys. zł na osobę.

Nowością jest możliwość skorzystania ze wsparcia przez duże przedsiębiorstwa, wcześniej wykluczone z tego rodzaju pomocy.

Mieszkańcy województwa mogą wybierać szkolenia całkowicie samodzielnie lub mogą być kierowani na kursy przez swoich pracodawców, wtedy tematyka szkoleń wynika z potrzeb firmy.

Do połowy 2026 r. ze szkoleń ma skorzystać 7,1 tys. mieszkańców regionu, ale już obecnie jest to ponad 6,4 tys. osób, na których szkolenia przyznano 32,7 mln zł dofinansowania.

!!! Dominacja samorządów wśród projektodawców w społecznej części FEŚ 2021-2027

Samorzady są największymi beneficjentami projektów społecznych FEŚ 2021-2027 pod względem liczby zawartych umów oraz ich łącznej wartości: **przypada na nie ponad 50% zawartych umów oraz ponad 60% łącznej kwoty dofinansowania.**

Duże zainteresowanie i skuteczność świętokrzyskich JST w pozyskiwaniu środków z EFS+ oznaczają, że:

- Społeczna część programu FEŚ 2021-2027 została przygotowana w oparciu o **trafnie zdiagnozowane problemy i potrzeby mieszkańców regionu**, szczególnie w zakresie edukacji, usług społecznych oraz usług rynku pracy, które leżą w obszarze zainteresowania samorządów gminnych i powiatowych.
- **Zadziałał efekt zachęt**, kierowanych w stronę JST - w tym cykl szkoleń dotyczących zdobywania dofinansowania z EFS+ dla zespołów pracowników JST jeszcze na etapie tworzenia i negocjowania z KE programu FEŚ 2021-2027.
- Środki z EFS+, przeznaczone na realizację projektów społecznych FEŚ 2021-2027, **zasilą w większości regionalną gospodarkę**, co zdynamizuje rozwój województwa i wzmocni jego potencjał społeczno-gospodarczy.